

Naročnina: doma na skli-
pni naslov mesečno 2 D.,
na posameznoga 2 Din.
50 par.

V inozemstvo mesečno
6 Din. Z M. Listom, M.
Ogrščekom i kalendarnom
letno 100 Din.

Plačati se mora bar me-
sečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVIN

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensov-
cih, Slov. Krajina.

Više vsaka
i oglasna taksa pose-
Popust po dogovori.

Dekliško zavetišče v Soboti.

Prosimo vse dobre duše, da si te
reči k srci vzamejo.

Za moško mladino mam v So-
boti Martinišče. Nad sto mladenčkov
se vzgaja v njem v tistom duhi, ki
vodi h Kristuši. Poleg srednješolske
mladine, ki se vzgaja v tom zavodi,
pa hodi tudi veliko število druge moške
mladine po nedelaj i svetkaj v oratorij
sv. Ivana Boska, da se razvija v njem
v tisto mlado dušo, štero, gda je vido
Jezuša, kak čtemo v evangeliumi, jo
je zluho.

Za žensko mladino pa nega skoro
nikaj v Soboti. Dijakinje, služkinje, to-
varniške delavke so na sebe prepūš-
čene i tlačijo pot toga življenja med
prepadi nevarnosti za večno življenje.
O kelike zdrūzgane i razbite že v teh
prepada i zizajočih pečin nekajostil
S skuzami, z mečom žalosti vu srci
nad zgubov velikih duš pribijamo, da
se je med ženskov mladinov, posebno
med delavskov, razširo duh, ki nam
krv požene v lica, da do vūh rdeči
postanemo, gda čujemo od njega, tak
nas sram grata. Gda čujemo guče
deklina, gda vidimo djanja deklina, gda
prečtemo teške kovače, štere zdavlejo
ta za šminke, farbe, pudre, žajfe i di-
šeče olje. Ne gučimo od nikših gospo-
dičin. Ne. Od naših delavk, od naših
kmečkih deklina je guč, štere štirikrat
več potrošijo na ta sredstva lepotečja,
kak prave gospočke gospodične. Gde
nega duševne lepote, se telo lišpa, gde
ne diši duša, se telo škropi z parfū-
mom. Od nepotrebnih reči gučimo i
nikak ne za zdravje i dostojnost po-
trebnih sredstev.

I vse te zablode se povekšavajo
ešče s tem, da se naša dekliska mla-
dina vabi i regrutira v razna društva,
v šterih je verska vzgoja prepovedana,
iz šterih sta Kristuši i njegova jakost
že davno pregnana. Ne iščimo vzrokov,
šteri so do teh prepadov pripelali našo
žensko mladino. Več jih je. Pač pa
iščimo lestvico, po šteroj pripelamo
našo žensko mladino iz prepadov greha
na stezo življenja. I ta je krščanska
vzgoja, ki jo mora dati poleg domače
hiše tista okolica, v štero je od do-
mače hiše odtrgana deklica prišla. A
ta okolica je največkrat sovražna de-
kliškoj duši. Slab gospodar, tovarnar
se ne brigata za duše mladenk. Stvo-
riti se mora zato druga, zdrava, varna
okolica, štera od domače hiše odtrgano
deklinu čuva, varje i jo obdrži pošteno,
da mati i oča lejko z mirnim srcem
pravita: v dobrom mestu je, dušo si reši.

Takšo zdravo, varno okolico za
žensko mladino smo mi začeli vstvar-
jati pred dobrim poldrugim letom v
Soboti, Križova 4, gda smo tū odprli
kūnino za siromake i malo deklisko
zavetišče. Malo smo odprli, ar penez
smo za vekšo reč ne meli. Par dija-
kinj smo lejko sprejemali, šivalni i
krpalni tečaj smo lejko meli za par
deklina, nešternim smo lejko dali pre-
nočišče, a samo to i samo nešternim,
ar prostorov nemamo. Naj pa rešimo
prepasti v velkoj meri našo žensko
mladino, smo se odločili, da ešče letos
povekšamo naše prostore i njim do-
damo tudi kapelo.

Ščemo,

naj ma v zavodi „Dom sv. Fran-
čiška“ dosta dijakinj prostora;

naj se po nedelaj i svetkaj tū
zbira dosta mladenk v oratoriji, mesto
ka bi se stepala po grešnih prilikaj;

naj si po končanom fabričnom
deli poldne tū odehnejo naše mla-
denke i svoj skromen obed potrošijo,
ali kaj toploga dobijo, če želejo, isto
i one, ki na borzi dela čakajo na
sprejem dneve i dneve;

Zgodovina Cerkve.

Dnes vsikdar bole spoznavamo
duhovno veličino Cerkve i strmimo
pred njov. Tudi nekatoličani radi pri-
slūhnejo glasi vatikanskega radia pa
ponavljajo misli iz papovih okrožnic.
Kak da bi se spunjaval prerokba stare
zaveze: „V zadnjem (Kristušovom)
časi bo gora vidna vsemi sveti i vsi
narodi, ki do zaman iskali rešenje
vsepovsedi indri, do s srčnim želenjom
šli k toj gori, rekoč: Hodimo k našemi
Bogi, hodimo na Njegovo sveto goro!“

Od Jezuša pa je bilo proroku-
vano, da je kak kamen, ki se je od-
trgao od gore i vso zemlo napuno.
Cerkev je naprej živeči, skrivnostni
Jezuš Kristuš.

Kak ta čudovitna ustanova piše
svojo zgodovino. Pitaite njene duhov-
nike, ki vsaki den molijo iz svoje
uradne molitvene knjige, iz brevira.
Povejo vam, da tam čtejo življenjepis-
— svetih, vseh stanov i narodov moš-
kih i ženskih. Njih mišljenje je bilo po
tanači apoštola narodov, svetoga Pavla,
zasidrano v onostranstvi, v nebesaj.
Zato jih pa tudi prispodablamo zvezd-
natomi nebi. Ne mislimo tū najsvetelj-
šega, Jezuša; on je Sunce naše. Misli-
mo Marijo, lepo kak mesec, mislimo
njenoga čistoga zaročnika, svetoga Jo-
žefa. Slavni zbor dvanajstih apošto-
lov, ki so prehodili ves te poznani
svet, mantrnike vseh časov i krajev,
ki so svoj obleč oprali v krvi agnjeca,
zato zdaj pred njim stojijo v snežno
belih oblekaj i spevlejo večni Aleluja
— Hosana!

Kak veličastni svetovni tonfil-
se vrstijo pred nami spoznavavci Go-
spodovi, beli Evropci, rjavi Azijci, za-
goreli Zamorci; pritlikavci, narodi iz

pragozdov imajo svoje svete. Staroveški
čas s svojov organičnov počastnostjov
nas preseneča z ogromnov vnožinov
svojih svetih vučnikov; novi čas z
bliskovitov brzinov radia i zrakoplovov,
železnic i avtov i vseh vrst koles, ali
te čas nema svojih svetih, te toliko
proslavljani čas tehnike. — Pač, čujte
njih lobodji spev iz Mehike i Rusije
i iz tolikih drugih dežel:

Ave, Christe, Rex, resurrecturi
te salutant!

Zdrav, Kralj Krist, vstala bodo
še tela naša, poveljena na Tvoj den,
Kralj . . .

Njihov glas ne kak obvūpna tožba
gladijatorov iz časa rimskih cesarov.
Ave, Caesar, morituri te salutant!
Zdrav, car, vmirajoči te po-
zdravljajo. —

Tej ne vejo blagovesti od vsta-
jenja mesa iz apoštolske veroizpovedi;
še od življenja duše majo samo meg-
lene pojme; njih duše živejo v temnom
podzemli pri žalobnoj reki.

Zgodba Cerkve so življenjepis
njenih svetih bistré pameti, čeravno
preprosti, kristalno čisti značajni, konči
pri smrti svojoj, ar tū je meja, prestop
v življenje, do kakšega sna smo se po-
vzpeli v zadnjem trenutki tostranstva.
Preklet, što zavūpa v človeka! stoji
zapisano v svetoj knigi.

Da, v človeka, dokeč žive na tom
sveti, ar ne veš ne vūre ne dneva, kda
se morebiti skrega s tebov i z Bogom
svojim i tvojim. Kda pa vmrjejo i Bog
potrdi njihovo svetost s čūdeži pa je
boža Cerkev proglasi za istinske: glej, v
te lūdi zavūpaj, majo v nebesih še bole
odprto srce za tebe i njih molitev je pri-
jetnejša kak dišec dragocenoga kadila.

Nedelska šola.

Ne prenese sosesčino z bolečinami.
Zbeži... Samo bolečine ne zbežijo.
O, bolečine so strašen gost, neščejo
iz hiže. Što je zvao, iskao toga go-
sta. Nišče. Sam je prišeo. Bolečine
pridejo, sedejo okoli tiste namišlene
odprte rane nad križom, kak poleti
dečica okoli stūdenca. Bolečine se
gledajo v gladkoj površini stūdenca,
betežnik — paječi, stonja, joče, kriči...

Okoli desete vūre je prišeo zdravnik.
Zdravnik je prijazen, resen gospod.
Zdravniki se smili bolnik, zato ga
spitavle: kaj čūti, kda je čūto prve
bolečine. Zdravnik je, kak dober dū-
hovnik, rad bi zvedo vse, samo po-
tem pove pokoro, svojo sodbo.

„Gospod Kovač, stanite, oblečite
se. Do poldnešnjega vlaka imava ešče
zadosta časa, morate v špitao, v —
bolnišnico.“

Takša je bila sodba.

„Vse kaže, da mate vnetje sle-
piča.“ Slepč... To je črvčki spodo-
ben repek na debelom črevi. Vučena
gospoda pravi, ka je te črvček resan
nepotreben. Nikda sveta, prej, ga je
najbrž potrebuvalo človeče telo. Dnes
je samo v škodo i nesrečo. Če se
najmre v tom črvčki zbere kaj ne-
snage, se „slepč“ — po domače po-
vedano — „vužg“ — se gnoji, za-
boli. Pomoč je samo edna. Hitra ope-
racija. Slepč izrečejo, rano zašijejo i
če je šlo vse po sreči, v ednom tedni si

opravo v bolnišnici, lejko prideš domo
in živeš brez slepiča srečno življenje.

Gospod Kovač je hitro gotov.
Doktor i on sedeta v avto i se od-
pelata na postajo.

I domači?

Domači ne razmijo, kaj se je zgo-
dilo. Gospa gleda, dekla gleda, de-
čica gleda... Avto se skrje za vo-
glom. Samo te razmijo, ka se je nikaj
strašnoga zgodilo. Mož, glava družine
je odpelan. Sveti Bog, odpelali so ga
že, ka pa če ga nikdar več ne bo
nazaj?! Neopaženo se odprejo skrite
zatvornice v očaj, skuzé tečejo kak
vroči potoki, joč pretresa hižo. Po
mirnoj, sladkoj noči je prišlo strašno
— jūtro.

I g. Kovač?

Samo telko zna, ka je edina re-
šitev v tom, če kem prle dosegne
špitao. Moč zdravnika je edina rešitev.
Črvček na debelom črevi, te nepotre-
ben boleči gost mora iz hiže, pa bo
dobro vse.

Ali se boji kaj g. Kovač? Ne.
Niti ne misli. Samo čūti strašne bo-
lečine, štere od vūre do vūre rastejo,
režejo, trgajo. Avto ne sme zamūditi,
kak norc leti po blatnoj cesti. Jeličje,
būkve kre ceste polūkajo v avto...
Ne vidijo dosta, ali skoro zagvišno
razmijo, za kaj se ide. Tiho zašep-
čejo sosedom na vse strani: „Betež-
nika pelajo. V bolnišnico idejo.“

naj v kapelici, posvečenoj sv. ma-
loj Treziki Deteta Jezuša najde žen-
ska mladina vzor i dobi moč, ka de
po zgledi te lūbe patrone rasla i zrasla
v značajne, poštene, ki do delale
Bogi čast, svojim družinam veselje,
ka de na nje ponosna i Cerkev i
domovina.

To je namen. Kak ga dosegne-
mo? Z božov i vašov pomočjov, ki
ste dobre vole i želete, da je ženska
mladina poštena. Prosimo vas za to
pomoči. Ki more, naj nam pripela

brezplačno pšek, kamen, cigeo ali nam
te reči darūje, keliko nam more. Ki
ma peneze, da nam pokloni, keliko
more. Ki žele mešno obleko, oltarne
prte, kelih, monstranco, podobu sv.
Trezike i sv. Frančiška ali druge cer-
kvene potrebčine pokloniti, naj je po-
kloni, keliko i kakše zmore. Stavbeniki
naj nam napravijo brezplačni načrt,
zidarje i drugi delavci, ki so brezpo-
selni, naj dobijo delo i falej delajo
i takdale i takdale. Lūbezen vsakomi
pošepetne, ka naj prispeva i kak. Pro-
simo vas, poslušajte na to šepetanje
vsi, ki želete, da so lepe duše naših

mladenk, i nam ne zamerite te prošnje,
lūbezen do duš jo je spisala. Vse
svoje dare poklonite Domi sv. Fran-
čiška v Črensovcih. Sobočanci i ki ste
bliže k Soboti, pa je izročite ali naz-
nanite č. sestram v Soboti, Križova 4.
Ki naš odbor bodo obvestile, ka ste
dali ali nameravate dati. Z zidavov
začnemo letos i bi 3. okt. radi kapelo
i novo hišo posvetili. Odkrito smo
vse povedali, odkrito začnimo zdaj s
tem lepim delom. Bogi nas naj vse
blagoslovi!

KLEKL JOŽEF,
duhovnik, predsednik odbora.

NEDELA

štrta postna — sredpostna.

Berilo iz pisma svetoga apostola Pavla Galačanom. Bratje! Pisano je, da je Abraham dobo dva sina, ednoga od robinje i ednoga od slobodne. Nego tisti, ki je bio od robinje, je bio rojeni po mesi, oni pa, ki je bio od slobodne, po oblubi. To pa je povedano v podobi; to sta najprej dve zavezi: edna s sinajske gore, ki rodi za robstvo, i takša je Agára. Sinaj je najprej gora v Arabiji, zлага pa se z zdajšnjim Jeruzalemom, ar je v robstvu s svojov decov. Oni Jeruzalem pa, ki je gori, je sloboden, i takša je naša mati. Zakaj, pisano je: „Razveseli se, nerodovitna, ki ne rodiš; završni i vzikri, štera si ne v porodnih bolečinaj; zakaj dosta dece ma zapuščena, več kak tista, ki ma moža.“ Mi pa, bratje, smo kak Izak deca oblube. Nego, kak je te tisti, ki je bio rojeni po mesi, preganjao Onoga, ki je bio po duhi, tak tudi zdaj. A ka pravi pismo? „Izženi robinjo i njenoga sina; zato ka sin robinje nikak ne bo herbar s sinom slobodne.“ Zato, bratje, nesmo deca robinje, nego slobodne. Za slobodo nas je oslobodo Kristuš.

Evangelij (Janez 6). Tisti čas je odišeo Jezus na ono stran Galilejskoga, to je Tiberijskoga morja. Šla je pa za njim velka množina, ar so videli čude, ki jih je delao nad betežniki. Jezus je šo na goro i tam se s svojimi učenci. Bila je pa bliži pasha (vüzem), judovski svetek. Gđa te Jezus povzdigne oči i vidi, da prihaja k njemu velka množina, pravi Filipi: „Gde naj kupimo kruha, da bi tej jeli?“ To je pa pravo, ar ga je skušao, zakaj sam je znao, ka včini. Filip njemu odgovori: za dvesto denarov kruha bi jim ne bilo zadosta, da bi vsakši le kaj malo dobo.“ Eden od njegovih učencov, Andrej, brat Simona Petra, njemu pravi: „Tü je dečak, ki ma pet ječmenovih kruhov i dve ribi, a kaj je to za telko lüdi?“ Jezus pravi: „Velite lüdem sestiti.“ Bilo pa je vnogo trave na onom kraji. Seli so teda lüdie, kakših petjezero po števili. Te je Jezus vzeo kruhe, se Oči zahvalo i jih razdelo med sedeče; prav tak tudi rib kelko so šteli. Gđa so se panasičili, je pravo svojim učencem: „Poberite falačke ki so ostali, da se kaj ne konča.“ Pobrali so teda i napunili dvanaest košar — a falački, ki so od petih ječmenovih kruhov ostali njim, ki so jeli. Gđa so teda lüdie videli čüdo, ki ga je včino, so govorili: „Te je zaistino prorok ki mora na svet priti.“ Ar je te Jezus spoznao, da ščejo priti i ga po sili vzeti, da bi ga postavili za krala, se je znova sam umekno na goro.

Pomnožitev kruha za 5000 lačnih lüdi, je lepa prisposoba presvetoga Rešnoga Tela na naših altaraj. Ka bi se zgodilo s tistimi lüdm tam v puščavi? Od glada bi mrli. Ka bi davali mi našoj duši za hrano, či ne bi bilo svetoga Olt. svestva?

Bog nam je za dosego večnoga zveličanja dao dosta lepih pripomočkov. Med vsemi temi pripomočki pa nega niednoga, šteri bi v duši tak čüvao i vtrjavao nadnaravno življenje kak presv. Rešno Telo. To boš bole razmo iz sledeče primere.

Ogenj sam da vekšo vročino kak v njem razgrete stvari. Zakürjena peč je vroča pa segrevle roko, či jo gori deneš. Nego deni roko v plamen — vročine, ne zdržiš. Tak je s svetimi svestvami. Vsi davlejo toploto nadnaravnoga življenja, ar so vsi od Kristuš razžarjeni. Svestvo sv. Rešnoga Tela pa je sam Kristuš — oženj, šteri razsvetljuje i segrevle naše duše pa njim davle moč. Tisti Kristuš, šteroga rob pri obleki je prijela betežna žena v evangeliji pa je ozdravila — o, ka vse on dela v duši, gđa se naseli v njo!

Telo našega Gospoda je pravo zdravilo, — pravi trident, zbor — da ostanemo čisti od smrtnih grehov. Da, telo Gospodovo je močna obramba proti napadom hüdogo duha. Gđa smo dobili Telo Gospodovo pri sv. obhajili, te idemo vkrej tak močni, ka se sam šatan steple pred nami. Steple se i beži, či zagleda vüstnice, od tela i krvi Kristušove doteknjene. Kak nebi! Ve je to tisti Gospod, ki je v evangeliji stírao z ednov samov rečjov celo trumo hüdobnih dühov. Tisti Gospod je, ki je brezi reči pomiro viher na morji. Kak te nebi pomiro viher sküšnjav, šteroga je napravu hüdi düh?

Radi pristopajmo gostokrat k sv. prečiščavanji. Ne samo ednok, dvakrat na leto. Zato, ar je olt. Svestvo jestvina, hrana. Keliko časa bi mogeo človek živeti brezi hrane. Več mesecev gvišno ne brezi čüde. Skoro tak

Za pravico i obrambo kmetov.

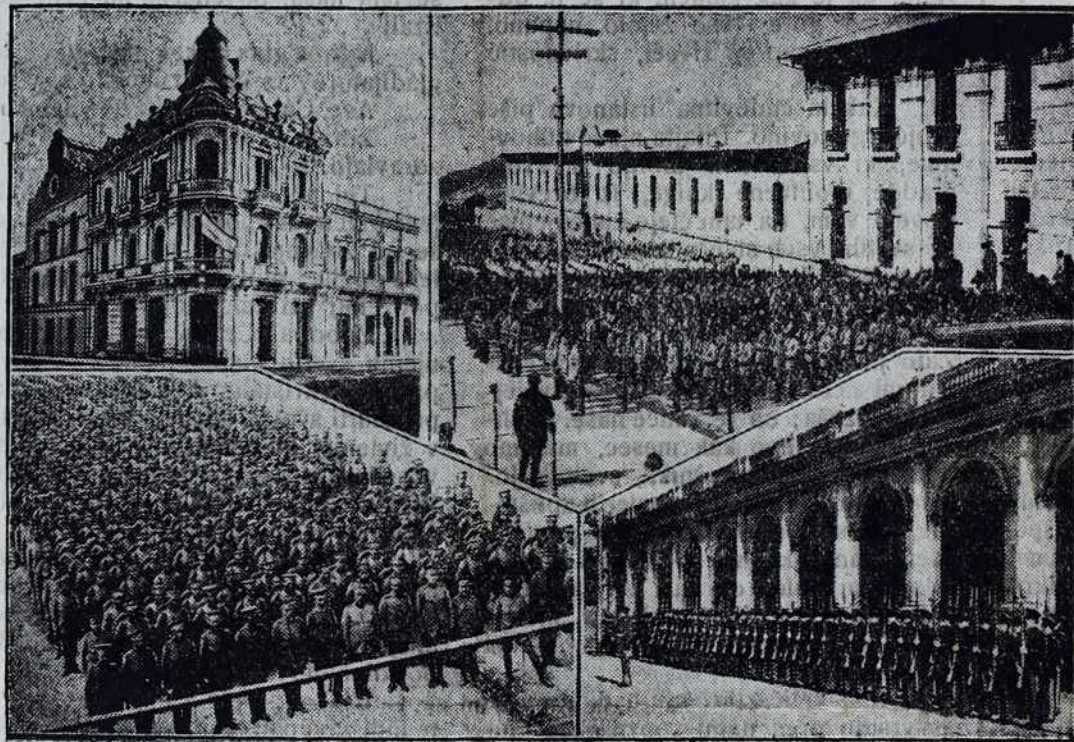
Davna žela i zahtevâ kmetov, da dobimo svojo kmetijsko zbornico, se spunjave.

Tiste istinske i modre reči, da je za državo i lüdstvo vnogo boljše, če vlada i ministri menje gučijo i več delajo, lahko obrnemo posebno na zdajšnju vlado. Zdajšnja vlada, v šteroj je tudi voditeo slovenskoga naroda dr. Korošec, je te, gđa je vzela oblast v svoje roke, nikših velikih obečanj ne davala. Glavno njeno geslo je bilo, mir med jugoslovanskimi narodi, pravica i zakonitost za vse. Prebivalstvo države pripraviti do toga, da pride nazaj kem prve demokracija, da bodo državljani znova slobodno volili svoje zastopnike i si slobodno postavili vlado. S tem, da se lüdstvi da sloboda i da se spoštüje pravica i zakonitost, se tudi gospodarske prilike same od sebe poboljšajo. I da zdajšnja vlada v istini šče dati lüdstvi slobočino, spoštovati njegove pravice i pomagati narodi, posebno ešče kmet-skomi lüdstvi, se najlepše vidi v tom,

da je z zakonom omogočila, da se ustanovi za kmete prepotrebna

kmetijska zbornica.

Mi znamo, da že več stanov ma svoje zbornice ali komore, štere majo za cil z vsemi močmi braniti tisti stan, samo kmetje, šterih je v našoj državi največ, so ne meli do zdaj nikšega svojega stanovskega zastopstva. Advokati majo svojo advokatsko zbornico ali komoro, štera tak verno čüva advokatske pravice i dohodke, da malošto more advokati gde škoditi. Ravnotak majo zdravniki svojo zbornico, dale trgovci, obrtniki i industrijci. Vsi tej znajo pravice svojega stana po svojoj zbornici jako dobro zagovarjati i to največkrat na škodo kmeta, zato ka je kmet do zdaj ne meo pri nas nikšega pravoga, resnično kmetijskoga zastopstva.

Assuncion, glavno mesto Paragvaja.

Kmeta so do zdaj največkrat samo zapelavali.

Za zagovornika kmetskoga stana so se vnogokrat postavljali takši lüdie, šteri so na drugom kraji kmeta samo güllili. Zato so stalno gledali na to, naj kmečke organizacije raztrgajo, zato, ka so na te način ležej delali iz kmečkih žulov za sebe dobičke. Tüdi dnes ešče vidimo, da se ščejo napraviti za voditele kmetov takši lüdie, šteri so za kmeta nigdar ne meli ne srce ne dobre reči, nego so gledali i

gledajo samo na to, kak bi kmeta najbolje izrabili za svoj žep i za svoj dobiček. Z lažmi i s takšimi obečanj, za štera so že naprej znali, da se nikdar ne spunijo, probajo kmete zva-bit v svojo turbo, naj se samo kmetje ne bi mogli združiti v istinskoj kmet-skoi organizaciji. Zdaj pa, gđa se ednok ustanovi kmetska zbornica, bodo razni gospodje pri kmetaj strášno malo opravili.

Prava kmečka organizacija je bila do zdaj samo Kmečka zveza.

Zato so pa to organizacijo tudi najbolje preganjali. Gđa je prišeo v vlado naš voditeo dr. Korošec, je bilo edno z med prvih njegovih del, da je znova dovoló Kmečko zvezo i kmetje so se v toj organizaciji znova začnoli organizirati. A ravno Kmečka zveza je bila tista, štera vsigdar i stalno zahtevala, naj vlada že ednok z zakonom dovoli, da bodo tudi kmetje meli svojo zbornico, štera bo zagovarjala i branila samo kmečke pravice i se skr-bela za to, da se bo kmeti ednok boljše godilo, kak se njemi pa zdaj

godí. Zdajšnja vlada je z zakonom dovolila, da se kmetijske zbornice smejo ustanoviti i vsi kmetje se moramo na te naš velki dogodek že zdaj dobro i skrbno pripravlati. Priprave za organiziranje i ustanovitev kmetijske zbornice bo vršila ravno najbolje kmečka organizacija Kmečka zveza, zato naj se ta organizacija vsešerom kem prve nazaj poži. Če se prle pripravimo, prle pridemo do svoje stanovske zborice, do svojih pravic i do lepšega življenja.

Politični pregled.

Po strelanji v parlamenti je bilo sedem poslancov aretiranih. Pri vseh so našli orožje i se njim je dokazalo, da so sodelovali i bili v zvezi s poslancom Arnautovičom, šteri je strelao na ministerskoga predsednika dr. Stojadinoviča i na ministre. Poslanec Arnautovič je po rodi Srb, po

je tü. Dugo nemre duša živeti brezi te jedi. „Či ne bote jeli mesa Sina človečega i pili njegove krvi, ne bote meli življenja v sebi.“ To so reči Kristušova samoga. On ne pravi, či ga ne bote ednok ali dvakrat na leto zavžili, nego pravi: Či ne bo te jeli. To pomeni, ka redno, jako pogostoma, či mogoče, vsaki den ga moramo vživati.

zvanji je vučiteo, ovači je pa bio tudi član i celo prosvetar sokolskoga društva. Vsi aretirani poslanci bodo izročeni sodišči.

Občine več ne bodo plačivale šolskih proračunov. Važno za naše občine i v veliko olejšanje je to, da občine več nedo plačivale šolskih proračunov pa občinam tudi nede trbilo več plačivati drv i stanovanja za vučitele. To breme bo od zdaj naprej nosila banovina. Tüdi to je velka dobrota za naše lüdstvo i jako pametno pa hasnovito delo vlade.

Državni proračun v parlamenti sprejeti z 185 glasovi. Proti je glasovao samo 1 poslanec. Proračun pride zdaj ešče pred senat.

Opravičena pritožba.

Gospodi uredniki Novin!

Kak banskoga svetnika prosimo, da se zavzeme pri merodajnih oblastih gledoč dvovlastnikov pri jugoslovansko-avstrijskoj meji v Slovenskoj krajini.

Da bomo lahko svoje pridelke (drva, listje, seno) vozili domo brezi vse pristojbine (carine) od sunčnoga vzhoda do sunčnoga zahoda in ne samo po carinskoj cesti Gederovci, nego tudi po ostalih prelazih, kak na pr. Goliba, (pri Gederovcih). Čez Golibo je čisto kratko pot za nas, a čez Gederovce je neprimerno daleč in je s tem tak delo preveč otežkočeno. Carina pa skoro toliko stane, koliko je dotična stvar vredna. Čez prelaz Golibo smo tudi vozili že za madžarske vlade, to tudi zdaj prosimo.

To, ka zdaj prosimo, smo pred tremi leti meli, a nam je bilo odvzeto.

Mi smo tudi pripravljeni s posredüvanjom države prodati zemlišča (v Avstriji) po primernoj ceni.

Pitao sem avstrijske obmejne

organe, da li bi smeli voziti čez Golibo, in so mi odgovorili: zavolo nas lahko.

Na tistoj carinskoj cesti, kje je eden avstrijski obmejni organ, je naših šest. Zato pa lejko kontrolirajo vožnjo pri Golibi tudi.

Število naših obmejnih organov tudi zdaj ne menjše kak je bilo te, kda smo še lahko vozili čez Golibo.

Pisec toga članka ne piše nikaj pretiranoga, nego so opisane razmere dobro znane.

Kje je še na sveti takša naredba, da človek za pridelke letnoga zemlišča plačuje svojoj državi visoko carino, a sosednoj državi pa pali visoki davek. Davek moramo plačivati s šilingi, a šiling stane 10 Din.

Znano je, da so razmere prebivalstva kre državne meje slabe. Lüdstvo je itak popolnoma odrezano

od sredine. In namesto da bi se prebivalstvi pri meji obračala posebna pažnja, ga s takšimi naredbami država spravlja v obväp. Na te način bi si lüdstvo lahko vstvarjalo napačno mnenje o državi, če ne bi bilo tak verno državi, kak je. Ugled države pa li trpo.

Gospod banski svetnik, prosimo Vas, če je mogoče, včinite, ka morete za ugoditev naše prošnje. I to kimprle je mogoče.

Z odličnim poštvanjem

Šoštarec Jožef,

Sodišinci, in ostali dvovlastniki, ki spadajo v okoliš carine Gederovci (Gornja Radgona).

Pripomba. Podpisani sem na zasedanji banskoga sveta včasi na prvoy seji v svojem prvom govori omeno to v nebo kričečo krivico, ka more naš narod pri meji dvakrat plačivati carino, duge poti hoditi i poleg toga še vekšo dačo plačivati kak indri. Celi banski svet je se je zgražao nad temi nedostatki i gospod ban si je vzeo k srci to pritožbo. On bo poročao v Beograd i dregao na merodajnom mestu, da pride do milejšega, pravičnoga postopanja z dvovlastniki pri celoy našoj meji, avstrijskoj i vo-grskoj. Svetüjem pa vsem dvovlastnikom, naj mi dostavijo od lanskoga leta sledeče podatke: a) kelikokrat so hodili prek meje; b) keliko so plačali carine našim organom; c) keliko tüjoj oblasti od istoga predmeta; d) naj napišejo vse predmete, štere so vozili prek meje; e) keliko zemle majo doma, keliko prek meje i keliko familije majo. Ti podatki so zato potrebni, da ž njimi ležej dosegnemo svoj cio v Beogradu. Ne zadostüje pa, da te izkaz pošle samo en dvovlastnik, vsi naj dajo te podatke na edno polo i ta naj se nam dostavi. — Klekl Jožef.

Bojna v Abesiniji se po italjanskih poročilaj obrača tak, da Italjani čiduže bole potiskajo Abesince nazaj. Abesinci pa poročajo, da se dobro branijo i da je ešče jako daleč od toga, gđa bodo Italjani lahko pravili, da so premagali Abesince.

GLASI. SLOVENSKA KRAJINA.

Na podporo Novin so darovali: Baligač Marija, Lipovci z Francije 20 Din. Godina Marko, Sr. Bistrica iz Francije 10 Din. N. 10 Din. Fujs Marija iz Francije 12 Din. Čeh Bara, Nedelica iz Francije 30 Din. Tatar Marija, Dolič, iz Francije 10-60 Din. N. 10 Din. g. Močnik Jožef, kamnosek v Soboti 50 Din. Gda se za lepi dar toplo zahvalimo g. Močniku, opomenemo vse naše prebivalstvo, naj si pogleda njegovo lepo, vzorno vrejeno kamnoseško delavnico, v šteroj si služijo kruh naši domači ljudje i če kaj potrebujejo, naj si tu naročijo. — Bog povrni.

Novih naročnikov na Novine smo dobili od novega leta dozdaj 144. Zahvalimo se božemi služabniki Antoni Martini Slomšek, komi smo naš list zročili, da njemu občuva pravoga Kristušovoga duha, ga obdrži v življenji i razširi po božji volji.

Bogojina. Pri nas se dela na cesti. Se vidi, da so se na banskom sveti naši ban, svetniki pobrigali za nas. Cestni odbor je znova dobo 7000 Din. za podporo cest v našem srezu. Zahlevamo pa, da se delo na cesti da tistim, ki so brezposelni i ne tistim, ki peneze majo.

Zahvalni spomini. „S pogledom na to, da sva-dugši čas služila v Črensovcih pa iz lubezni do tamkašnjega prebivalstva, si naročiva Novine, štere prinašajo novice iz Slov. Krajine. Vas i kak celo našo Slov. Krajino (Prekmurje) iskreno pozdravlava“. Peurača Žarko, Kličkovič Jovo, žand. kaplara. — Te odkrite reči naših bivših dobrih žandarov ne svedočijo samo od lepoga značaja njihovoga nego tudi posvetita vsem drugim, ki med nami v kakšojkoli službi prebivajo na pot zahvalnosti do tiste Slov. Krajine, štera je hrani.

Beltinci. Jožefje i Marije pobiramo te mesec prispevke, da ž njimi pozlatimo dva keliha. O naj zlata postane tudi naša duša po priprošnji Dev. Marije i sv. Jožefa. — Za god pošilata uredniki Novin naši dve mladenci Jerebic Marija i Vöröš Marija prisrčne pozdrave i najboljša želenja. Pozdravljata pa tudi g. Vadovič Rudolfa plebanoša, dva g. kaplana, stariše, brate, sestre, rodbino, prijatelice, Marijino družbo i vse poznanke. — Odsek pros. dr. „Dekliška zveza“ Beltinci proslavi „Materinski dan“ na svetek Oznanenja Marijinoga 25. marca ob 3 vori pop. v dvorani g. Kreslin z lepov „Akademijov“. Na sporedi so: deklamacije, govori, pevske točke i ena lepa igra. Vse matere i dekleta iskreno vabimo. Vstop prost, kakši prispevek se hvaležno sprejme.

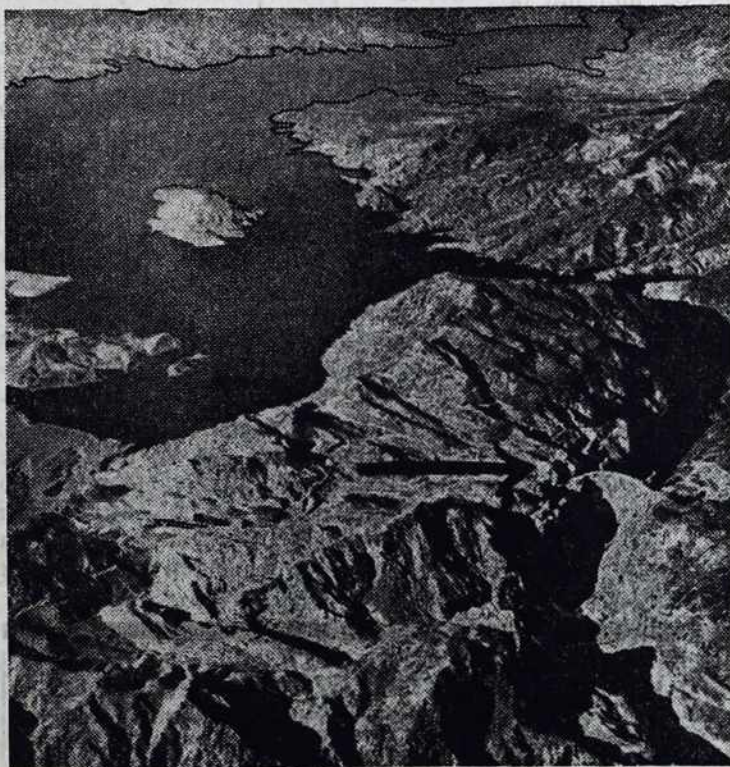
Polana. Grof je svojo pravico zgubo, sto let prepovedano cesto popravljamo, štera je že pet let bila v proračuni. Od JNS organizacije se nam je obljubilo 16 jezer dinarov podpore za popravilo te ceste, a ostalo je samo priobljubi. Zdaj bi prosili cestni odbor, da nam priskoči na pomoč. — Naše organizacije CMD, SKJ, ZKFD. delajo namali. Prosvetno društvo se tudi gible. — Nekak zmed nas je vido raka na poti i si je zmislo na „rakovo pot“, po šteroj prej hodimo. Drugi je pa Novine najšo na poti i je zato začeo po njih brsati. Mi smo pa proti tema obema djanjoma. — Polančarje.

Tišina. Marca 12. smo meli velikoga gosta v svoji sredini. Obiskali so nas mil. g. Dr. Rogač Franc, pap. prelat. Prišli so, da blagoslovijo zlati zakon to je 50 letnico zdavanja svoje sestre Roze, ki je pred 50 leti sklenila zakon z Vukan Mihalom. Pri tihoj slovesnosti je bio navzoči tudi sin zlatozakoncov dr. Vukan Franc, imenitni zdravnik z syojov gospov i sestrov. Od naše strani tudi želenje, naj Srce Jezusovo obilno blagoslovi zlatozakonke.

Kraja na občinskem uradi v Odranah. Iz občinskega urada je nekaj odneso občinsko blagajno, železno ladico z 263 pobotnicami. To se je zgodilo na fajščekov pondelek, gda je občina dobila 21000 Din. Nekšijump je šeo do penez prit, mislo je, da so penezi v ladici, ne pa bilo ni pare. Ki bi na kakši sled prišo kraji — vloma ne bilo, naj javi blagajniki Škafar Mihali.

Ponesrečo se je Gubič Franc iz Trdkove v Franciji, gde njemu je z rok neprilicnoga šofera 3 kili teški klepač na glavo spadno i ga močno rano. Hitra zdravniška pomoč je rešila našega delavca i je sposoben za delo. Stroške je plačao gospodar, ki je dober i rad ma naše delavce.

Izviren dopis iz Sobote. Gospod urednik! Mi radi čemo Vaše Novine v naših kmečkih hišaj, tudi na poli, v naših delavnicah, včas i tudi v kavarnah. Tak smo tudi zadnjič šteli, da se nikšij mladi g. zaletavje v naš domači štamp, v naše Novine, ki so nam bile vedno zvezda vodnica v težkih narodnostnih bojih. Dobro ste njemu odgovorili. Zdaj Vas pa še prosimo, z imenom nam napišite tega mladoga g., da njemu mi, delavna garda, ki smo od nek-dajšnje korenine, malo sape pustimo. ar se bojimo, da či de se še dale naduvalo, se raspoči kak meher.

Ameriški predsednik Roosevelt je poskrbo vodo takšim krajom, gde je veliko pomenkanje vode. Reke so zabirali i tak se voda zbira v velka jezera i to vodo napelavlejo na vse kraje i tudi elektriko delajo z njenov pomočjov. Na sliki vidimo edno takše jezero, ki je nastanolo s tem, da so reko zaburdli. Črna puščica kaže bür, ki je koštalo 165 milijonov dolarov (nad 8 milijard dinarov). Amerika lahko kaj takšega začinja.

Dve mladenci vredniki za god, etak pišeta iz Francije: „Dragi Stric! Hvaljen Ježu i Marija! Bliža se god sv. Jožefa, njegovoga patrona, na šteroga se tudi midve spominave i k šteromi Vam čestitavi. Želeve njim naj-jakše zdravje i vse najbolše za dušo i telo, posebno pa ka si sami najbolje želejo. Bog jih živi i se njim daj včakati še vnogo let svojega godovna. Redno dobive Novine i M. List, šteri listi naj jako razveselijo, ar sve pri jako slaboj kat. družini, štera je samo na paperi krščanska. Bog vam bodi plačnik za vse trude, štere prenašate za vse izseljence, posebno za nas mladino. Pisemce dokončave i našega dragoga dušnoga pastira zročije sv. Jožefi, naj njim pomaga v vseh njihovih težavaj. — Mekiš Kristina i Kolman Verona iz Trdkove v Franciji“.

Petanjci. Pri nas se je že začelo preddelelo za zgraditev mosta, ki je prepotreben. Inženirje so že vrtali v zemlo i najšli trdna tla, na štera se postavijo prvi stebri mosta. To delo najbolje svedoči proti vsoj pisariji i vsoj pisanoj nevoščedenosti v raznih formaj, da so se naši g. banski svetniki zaistino pobrigali za naš kraj. — Veščina sred-njih Petanjčarov se razmeri. Teh tri-najset hiš je melo do 300 plügov skupne zemle prek Müre. To si zdaj razdelijo. Barem njim pa itak vzela kr. banska uprava pred dobrim letom, šteri je noso do 70000 Din. čistoga letno. Je toti jako čudna pot, po šteroj so ga zgubili i bi vredno bilo pravdo ponoviti ali bar si prizadevati, da se nekaj od stroškov nazaj dobi. — Ka kakši svet je pri nas kre Müre, svedoči najbolje okolščina, ka se v našo ves letno oda prek en meter čaja, teja. — Mamo tudi tamburaški zbor. Ali kak služji Bogi je drugo pitanje. — V „Koši“ se jako veselijo novomi mosti, računajo na obilen obisk. — Marca 13. so 4 žandarje i 8 graničarov obkolili 5 tiho-tapcov, dva sta vujšla, tri pa zgrabili.

Eden je Müro preplavao i tak se je rešo. Meli so 74 kg. saharina pa karte i nekaj vüžgalov.

Črensovci. Jako pobožna salezizanska novinka, Čurič Roza, ki je doma nã bolezenskom dopüsti, ar jo muči močna jetika, se je ponesrečila. Pomagala je domačim drva cepiti i s sekirov se je vsekala v nogo, žile presekala i tak močno krvavela, da je malo vüpanja za njeno življenje. — Senje je bilo lepo obiskano, nad sto komadov živine je bilo odane i lepi bikovje so že šli po 4 Din. kila na živo vago.

Salezizansko sotrudištvo iz Štajerske in Prekmurja ima svoje letne (zaprete) duhovne vaje v Marijaniški kapeli v Veržeju v dneh od 25. do 29. t. m. Udeleženke iz bolj oddaljenih krajev naj se radi prenočišča priglasijo po možnosti že do 20. t. m. Uvodni govor je v sredo 25. popoldne.

Rogaševci. Določo se je prostor za strelišče Strelske družine pri gostilni Skledar. — Naša žandarmenja je dobila novoga člana, g. podnarednika Janeza Čepona, šterim žele-mo, ka bi se dobro počüto med nami. — Iz verodostojnoga poročila smo zvedili, ka vendar dobimo novi poštni auto i to v kratkom, kazdajšnji se strašno dosta kvari pa tak ovira obilni promet.

G. Slaveči. V nedelo 15. t. m. je pri evangeličanskem gostilničari g. Farteki bila veselica, ki jo je priredila Jadranska straža; navzoče je bilo prec i inteligence katoličanskega verevadlivanja.

Naš novi misijonar. Ribaš Ivan, brat v Družbi Jezušovoj, doma iz Petanec v Tišinski fari, bo na jesen šo v Indijo za misijonskoga brata. Zdaj se pripravla v Belgiji na svoje zvišeno pozvanje.

D. Slaveči. Banovinski zdravnik Dr. Lukman od Grada je v našoj osnovnoj šoli 16. t. m. priredo filmsko predavanje od jetike i nekaj zabavnih dodatkov; isto ponovi pri Sv. Jürji 17. t. m.

Pertoča 11. t. m. sta inž. Mikuz i živinozdravnik Samec vršila pregled rodovniških bikov, 18. t. m. je pa srezki kmetijski referent meo gospodarsko predavanje.

Sv. Jurij. V sredo 25. t. m. na svetek Marijinoga Oznanenja bo pri nas blagoslovitev nove zastave naše Marijine družbe. Blagoslovitev smo nastavili zato tak rano, ka sledkar družbenke razidejo zvekšega v službe po sveti. Spored: Ob pol 10 vori procesija belo oblečenih družbenk iz naše r. k. osnovne šole proti farnoj cerkvi; med potoma spevanje Marijinih pesmi. Pri cerkvenih vratih deklamacija o pomeni nove zastave. Nato v cerkvi slovesna blagoslovitev, slavnostna predga i zborna posvetitev družbenk Mariji — Kralici. Sledi popevna meša pred izpostavljenim Najsvetejšim, pri šteroj bo skupno obhajilo družbenk. Ob 12 vori skupno kosilo Marijinih družbenk jürjanske, graške i cankovske fare v r. k. osnovnoj šoli. Ob 2 vori popoldne slovesne večernice s popevanimi Marijinimi litanijami, ob 3 vori pa v r. k. osnovni šoli igra „Marija Magdalena“. Traja 2 vori, vstopnina prostovolna.

M. Sobota. Koncert učiteljskoga pevskoga zbora iz Ljubljane. Marca 8. je prišeo učiteljski pevski zbor iz Ljubljane v Soboto, gde je nastopo s svojim primerno izbranim sporedom. V nedelo je zapeo pri božoji službi v kat. cerkvi, po tom pa šolskoj mladini. Zbor je dobro izšolani i je nastopo

pri nas nadvse dobro i posrečeno. Takši obiski slovenske kulture i umetnosti v našoj krajini so za nas i za vse Slovence velkoga narodnoga pomena, ar na te način spoznavamo mi slovensko kulturno moč i zmožnost, spoznavajo pa tudi naši umetniki vso slovensko zemlo i vso slovensko dušo. Zato vsakši takši resnično kulturnen nastop vsigdar iskreno pozdravljamo.

Duhovne vaje za salezijanske sotrudičnice, žene in dekleta vrše v Marijaniški kapeli v Veržeju pri Križevcih v dneh 25. do 29. t. m. Uvodni govor v sredo 25. popoldne. Za prenočišče se javite po možnosti do 20. t. m. pri vodstvu Marijanišča.

Državna realna gimnazija v Murski Soboti. Čast mi je povabiti Vas na roditeljski sestanek učencev četrtega razreda v nedeljo 21. t. m. ob 11 uri dopoldne v gimnaziji. Šolsko leto za četrti razred se konča že 15. maja, mesec dni pozneje pa bo mala matura, ki je važen mejnik v gimnazijskem študiju. Na sestanku bodo dobili gg. starši pojasnila o raznih šolskih določbah, pouka, ocenjevanja, mali maturi i. t. d. Gg. starši bodo lahko povedali svoje želje in dobili pojasnila na razna vprašanja. — Z odličnim spoštovanjem:

Razrednik IV. a: Razrednik IV. b: Jože Potokar s. r. Ing. Ivo Zobec s. r. Istočasno se bo vršil roditeljski sestanek učencev tretjega razreda, oddelka a. in b. Vljudno vabljeni!

Razrednik III. a. r: Razrednik III. b. r: Jugovič, s. r. Jančič, s. r.

Cerkveni glas. Naš Prezvišeni g. škof, dr. Ivan Jožef so podelili na kvaterno soboto dne 7. marca 1936. v mariborskoj stolnici prvi višji red ali subdiakonatski bogoslovcom 5. letnika i petim kapucinom. Med novoposvečenci sta tudi letošnjiva novomešnika g. Gabor Alojzij iz Petanec i g. Holzedl Anton iz Fükšinec v jürjanskoi fari. Čestitamo!

Kmetovalcem i sadjarom. Mi vsi znamo, ka v denešnjih zmetnih časaj mamo najboljše dohodke i to skoro brez vsakoga trüda od sadovnjaka, v šterom je posajeno sadno drevje iz vrst, štere se našemi grünti prilagajo i so tudi preskušene. Ar je zdaj primeren čas za saditev, zato ne zamüdite prilike. Na šolskom čepičnjeki v Dokležovji dobite dobro vzgojeno i garantirano sadno drevje: domači vrst, pogachno, klopčenko, domačo renoto, poleg toga svetovno znane vrste kanadko, boskopski kosmač, ontario, jantan po vgodnoj ceni. Vsaki dobi popuno i pravilna navodila za sajenje i vzgajanje sadovenoga drevja.

Mačkovci. Z delom v javnost. Že drugo leto opazujemo v šoli gd. upr. Černyja strokovno krščansko vzgojo naše šolske mladine. Posebno pa vabi deco i nas stariše v šolo z lepimi pesmicami. Želemo pa, da bi te prišle v javnost. Vemo, da mate g. upraviteo izbiro, da bi se dale knjige vezati, ki bi ostale našoj mladini ino očakom za lepi spomin. Dajte zato vaše delo v naših kršč. Novinaj v javnost. Mi bomo Vas podpirali pa se vüpamo, da bodo oblasti tudi podpirale vaše delo. Vaše lepe Marijine pesmi i slobode mamo še v spomini. Naše geslo je: Z delom naprej. Domači pridelek je najboljši pridelek. — Opazovalec.

Obsodba Kepejevih morilcev.

Preminočo sredo, 11. marca je bila v Maribori razprava proti morilcom Kepe Jožefa. Razprava je trpela celi den. Nikaj novoga smo ne zvedeli. Kak so že Novine novembra lanskoga leta poročale, tak so morilci tudi vse priznali. Zvün žena vmorjenoga nikaj ne štela priznati. Tajila je že tu v Lendavi vse, pa tudi tam je vse tajila, da ona sploj nikaj ne znala, da se njenoga moža nakani bujti. Tudi Vaš Janoš, püč iz Gaberja, glavni krivec, je svedočo, da žena nikoga ne nago-varjala, da bi njenoga moža bujo. Tak je na podlagi toga žena bila taki püščena na slobodo. Vsi, ki so se za sodbo zanimali, so samo začüdeno gledali. Vsakši je pričaküvao, da žena največ dobi, ar je po splošnom mišljenji ona največ kriva. Vaš Janoš je pa bio obsojeni na 20 let robije, Hozjan Janoš 15 let, Sečkar Štefan na 12 let.

Pisma naših iz tujine.

Contz-les, Bains, 21. XII. 1935.

Velečastiti g. urednik!

Prosim, dovolite mi, da napišem par vrstic mojim sestram i bratom, ki se nahajajo eti v Franciji. *Niti eden naj ne zamuja prilike, vsaki naj si naroči Novine. Novine so katoličanski list, ki branijo pravico. Posebno naše slovenske dekletke, ki so že skoraj vse v Franciji, naj si je naročijo. Njim polagam na srce, naj se bole zanimajo za dober tisk. Kajti v veliko tolažbo je vsakoj slovenskoj dekli posebno v prvom času, kda ne razmišlja tujega jezika i se čuti čisto osamljeno, zapuščeno i nesrečno. Težko je, jako težko v začetki. To čutimo samo eni, ki smo v tujini. Slovenka je pravila: „Francoski krüh je bejli ali bridki“.*

Drage moje sestre, ki se z menovnjahajate v toj mrzloj tujini, bodite vse naročene na naš domači tisk. Oh, če bi vsaka Slovenka čtela Novine i Marijin List, kelko menje nevole bi bilo. Niti edna nebi zašla na slaba pota, niti edna nebi objokavala svojo zgubleno srečo. Ali žali Bog, kelko jih je, štere je tujina onesrečila. Dobro, krščansko vzgojene mladenke so zapustile očinsko hižo z neizmernim hrepenenjem v srce: „Iskala bom srečo, tudi jaz lejko franke služim“. Žela po sreči je pa prignala mnogo slovenskih dekeo v bridko razočanje. Kajti svet je hudooben, tujina je kruta. Nikša čuda ne, če mlada neizkušena mladenka zaide. Mogoče sprva ne misli slabo. Ali vabliivi svet je močnejši, i ona si-rola nema srčnosti, da bi se njemi postavila v bran. Zato pa še enkrat, drage moje sestre, poznane i nepoznane, postanite naročnice naših domačih listov. Kak slovenski pregovor pravi: „Z Bogom začni vsako delo pa bo lep uspeh imelo“. Niti ednoj ne bode žal. S toz mojov prisrčnov željov Vas vse pozdravljam.

Micka Bertalanč (Francija),
Conte les Bains,
iz Večeslavca.

Hanc Roza, Črensovci, iz Francije:

„Prečastiti gospod! Pozdravljam vas v imeni Gospodinjstva i Marijinom pavam želim lübo zdravje i večni mir. Tesno sem bila navezana na moje domače, na dom, na farno cerkev, zato sem s suznimi očmi potüyala v tujino. Milo sem prosila dobro Mater Marijo, naj me ne zapusti, nego v takše mesto pripela, gde bom lejko Bogi služila. I me je posluhola. Prvi glas, šteroga sam v novom mesti čüla, je bio glas zvona, ki je po krajini raznašao večerno Ave Marijo. Včasi prvo nedelo sem se pelala z gospodinjim motorom k meši, štera je bila jako slovesna. Sprijeli so naj pri vrataj g. plebanoš i mi podarili sv. čislo. V tom kraji iz Jugoslavije ešče nišče ne bio. Bog plačaj na knjigaj štere ste mi na pot dali i prosim, pošilajte mi Novine za tolažbo v to žalostno tujino. Bog vas

Dr. Janez Ev. Krek.

Božji blagoslov.

Povest.

Starec se obrne in, ko zagleda Janeza pred seboj, divje zareži nad njim: „Vrag te nosi, beraški capin; kjer si se vlačil, tam bi bil ostal. Ni mam ga miru pred teboj. Na, to je zate!“

Sirovo so mu žarele oči in ves besen je zavihljal palico in zamahnil. Janez je odskočil; a palica ga je zadela ob meča in zgrudil se je na tla. Stari je brž planil nadenj in iznova udaril. Janez mu je srečno prestregel udarec in obdržal palico v roki, da je starec pri tem omahnil in padel nadenj. S pestmi se ga je lotil.

„Še imam moči, da pobijem takega psa, kot si ti. Zopet si sedaj pod meno. Vrat ti zavijem, berač ciganski,“ je kričal nad njim.

Janez je imel dovolj posla, da je odbijal njegove udarce.

„Peter, bolan si. Bog se maščuje nad teboj, Tvoji bolezní se pravi — nemirna vest,“ mu je šepnil na uho, ko ga je prijel za roki in pritisnil k sebi.

„Nemirna vest, uh!“ je zastokal starec in obmolnil. Med tem so prihiteli domači in odtrgali starca. Tomec se ni menil, ko so kričali za njim — sin, sinaha in posli. Odkrevsal je, čim

Gospodarstvo.

Semenski krumplici.

Krumplice, štere smo pa pustili na gümli, je po deset dnevaj ešče ednok odeberemo. Te zdaj ločimo na tri dele. Najdebelejše spravimo na eden kúp, ka bodi za človeške jestvine. Za seme si pa odeberemo o debelosti kúrjega i večjega jajca. Te spravimo v pivnico ali klet i je ne smemo nasipati više od 25 cm. Čim bole na plitvo je nasiplemo, tem menje se nam pokvari i tem zdravjši bodo za seme. Ali je pa zakopamo v zemlo. Pri tom pa moramo paziti; ka ne bomo zakopali pregloboko v zemlo i da bodo dobili zadosta zraka. Niti v pivnici niti v zemli zakopani ne smejo biti na preveč toplom. Takši krumplici že pozimi požeje klice i prle kak je, sadimo je vse vkúper zaraščeno. V pivnici spravljene moremo ob lepom vremeni tudi v zimi zračiti. V jami pa moremo iz slame ali kukorišča napraviti 4 do 5 zračišč. Vsi ostali pa pridejo te, da smo posekane i zglobane že spolagali.

Na te način spravljene krumplice v klet ali pivnico tudi pozimi ešče dvakrat preberemo. Kak vala pri ljudstvi, ka eden slab človek svojo okolico pokvari, tak vala to za krumplice, ka okoli ednoga gniloga tudi drugi začnejo gniliti.

Zadnje prebiranje krumplov pa se vrši par dni prle kak je sadimo i pri tom moremo biti najbolje previdni. Sadimo menje pa tiste zdrave.

Prvi zdravi krumplici morejo meti debele i kratke klice, ka se med prevozom na njivo ne spotejejo. Vse šteri majo tenke klice kak nit i tiste šteri majo na mesto haska škodo. Če so krumplici zdravi je najbolše saditi cele.

To pa zato, ka v celom krumplici je zadostna hrana i zadosta močnih klic i trava v posamezni golinaj je košata. Rezanje pa ma to prednost, ka vidimo krumplici tudi odznotra, če je zdrav. Pri prerezi včasi opazimo, ka je pod lupinov dosta krumplov posajeno z črnimi pikami. Te pike so znamenje, ka s toga krumplica ne bo zrasla zdrava i močna rastlina, zato ga moremo odstraniti od zemelskih. Če že režemo, moremo vsikdar rezati po dolgem, to pa zato, ka na enom konci ma krumpič bole goste i močnejše klice. Naopačno i škodljivo je takše rezanje, ka z debeloga režemo olüpi sadimo pa polagamo svinjam. Poleg toga pa vsaka takša olüp ma dve, največ tri klice i te ešče slabe. Če pomislimo, ka v zemlo djani krumpič se more raniti dokeč ne požeje korenja i prikuhe na svetlo samo z mesnatoga dela krumplica, se s takše olüpi nemre razviti zdrava i močna rastlina.

Dosta bo takši, ka se bodo v to spotikavali rekoč: Če je dobra letina mi zraste, kakšešče seme bom sejao ali sadio. Pa to nikaj ne dene. Takši nevervni Tomašov nede nikdar svalilo. Pred par dnevi mi je pripovedavao sin starejše vertinje. Jaz sem pridelao na našem falati dosta več krumplov kak mati na velkom. To pa zato, ka oni na to nikaj ne dajo, ka knjige pišejo i ka se čuje na kakši spraviščaj. Jaz sam sadio samo zdrave krumplice, eni pa tudi takše, ka so mli mlade i tenke klice. Moja njiva je bila lepo zaraščena, njüva pa plešasta. Moji krumplici debeli pa vodni, njüvi pa ravno naopak. Gnesden more človek tudi s pametjo delati.

Preje Trg Svobode, sedaj Vetrinjska ulica 30.

ŽE 67 LET

kupujete Vaša SEMENA kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, neprekosljive kakoyosti in zanesljive kaljivosti v staroznani trgovini semen M. BERDAJS - MARIBOR.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Telef. 23-51 interur.

Trajne kodre

po najnovjšem sistemu
iz deluje
DOBOŠIČ JOSIP, frizer
DOLNJA LENDAVALA.

čuvaj i ohrani, da te se ešče naprej skrbeli za nas izseljence, da zdravi na duši i teli pridemo nazaj domo, gda vam vse povemo, kak je eti bilo.“

Pozdrav pošilata i naše liste naročita, šterima se jako veselita: Časar Marija, Čepinci i Drvarič Kristina, Bogojina, obe v Franciji.

STAVBIŠČA

na prijetnem mestu pod zelo ugodnimi pogoji se prodajo. Tudi vložne knjižice Kreditne banke, Občinske hranilnice in Prekmurske banke sprejmejo. Poizve se:

HARTNER, Murska Sobota.

K odaji šker tišlarska i kolarska v BRATONCIH pod hš. 86.

Vse je v dobrom stanju po pokojnom mladom obrtniku.

Vabilo

na redno letno skupščino sreskega odbora društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v M. Soboti. V smislu sejnega sklepa seje sreskega odbora z dne 27. II. 1936, je sklicana redna letna skupščina sreskega odbora društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v M. Soboti na nedeljo 22. marca ob pol 11. uri v mali dvorani Sokolskega društva v M. Soboti.

Dnevni red: 1. Volitev treh članov v verifikacijski odbor in treh članov za overitev skupščinskega zapisnika. 2. Nagovor predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo upravnika. 6. Poročilo nadzornega odbora. 7. Podelitev razrešnice za delovanje v preteklem letu. 8. Volitev uprave in nadzornega odbora, volitev odseka 1. ženskega, 2. sanitetnega, 3. podmladka Rdečega križa. 9. Volitev delegata za banovinsko skupščino. 10. Odobrenje letnega proračuna. 11. Predmeti in predlogi odbora in članov skupščine. 12. Slučajnosti.

Člani sreske skupščine so: I. Člani sreskega upravnega in nadzornega odbora. II. Delegati občinskih odborov in poverjenštev v območju sreskega odbora Rdečega križa v M. Soboti.

Skupščina polnodeljavno sklepa, ako je prisotna absolutna večina polnopravnih članov skupščine. V protivnem primeru se skupščina zaključí in se sklicuje nova z istim dnevnim redom za isti dan, ako je to v vabilu izrecno povedano, ali pa najkasneje v sedmih dneh, tedaj skupščina polnodeljavno sklepa s prisotnim številom članov. Z ozirom na to določbo se bo za slučaj, da skupščina ob prvotno odrejenem času ne bi bila sklepčna, vršila skupščina isti dan 22. marca ob neglede na število prisotnih članov oziroma delegatov.

Murska Sobota, dne 5. III. 1936.

Tajnik:

Predsednik:

ČIŽEK, s. r.

LIPOVŠEK, s. r.

Pošta.

Škaper Agneš, Francija. Prošene knige smo ti poslali. S poslanimi 80 Din. smo vse plačali, kak si naročila, tudi naše liste za starše v Matjašovce. Duga je ostalo samo 10 Din. pa tvoja naročnina za to leto, 100 Din. Tak maš za plačati 110 Din. Farič, Tropovci. Vsaki širiteo dobi brezplačno vse liste, ti zato tudi. Smo tak edno številko več poslali. Kozar J. Martinje. M. Ogracek je za vso mladino Slov. Krajine, ne samo malo, nego z vročov lübeznostjov tudi za veliko posvečen, da se ta reši. Ide nam najprej na zgübo. Ki jo lübi, rad da 4 Din. letno. Fujs Jožef, Ižakovci. Mi sestre ne smo terjali. Zdaj nam je poslala celoletno naročnino. Pridi sem z njenim naslovom i svojim potrdilom, ar Fujsov je več v knigi naročnikov. Gubič Franc, Seigny, Žena je plačala naročnino za to leto. Ki more, naj da dobrovolno podporo na naše domači tisk, drugo se ne prosi. Sl. Vr. Smo dali v oceno poznavalcem razmer. Le pridno naprej z novimi deli, če se dnes edno ne posreči, se zütra vse posreči. Gomboc Matjaš, Renkovci. Hčeri pošilamo vse, ar je vse naročeno. Terjali ne smo je, ar ne dužna. Ma M. List plačan na celo leto i Novine do konca aprila. Na konci aprila Novine stavimo.

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.

Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-24

najhitreje je mogel, proti žganjariji, Janez ni mogel sam vstati. Bolela ga je noga; udarec ga je zadel na neko staro rano. Pomagali so mu in bolj so ga nesli nego vodili v njegovo bajto.

Tonček je jokal poleg njega. „Kaj sta pa imela z očetom?“ je vprašal župan.

„Jaz sem vse videla,“ se je oglašila dekla. „Janez je očetu ponujal roko. Oče so pa zamahnili s palico, ga podrli na tla in planili nadenj. To je že več kot zverinsko.“

Nikar se ne hudujte! Stari oče so velik revež. Za zdaj vas le prosim: potrpite z meno, za očeta pa molite“, je rekel ranjenec. Nobeden ni več izpraševal o ti stvari.

Janez je moral v postelj. Šola pa zato ni nehala. Otroci so prišli prej nego po navadi, da obiščejo ljubega strica. Šlo je kot vselej. Stari učitelj je s postelje učil in opominjal. Lice mu je bilo veselo kot vedno. Otroci so pa kot sicer brali, molili in peli. Posebo lepo jim je pravil o križanem Jezusu, kako je visel ves krvav in zaplivan, za smrt žejen in kako so rjuli nad njim njegovi sovražniki, ki jim je bil skazoval toliko dobrot. In kako je v najhujših bolečinah dvignil oči proti nebesom in molil zanje: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!“

Vse bolj od srca kot drugekrati jim je šel očenaš, ki so ga pred odhodom molili „za vse sovražnike“. Po molitvi so pa veselo z zvonkimi glasovi zapeli: „Kdorkoli pod milim nebom živi — vsakdo si srečen biti želi.“ Na postelji je sedel blede, suhi mož. Smrt mu je gledala iz nagubane kože. Iz oči pa mu je seval veseli mir, ko je pel z otroki. Njegov glas je postajal čim dalje nežnejši in ko je izrekel besede:

„V srcu nedolžnem je sreča doma.“

mu je lahko zardelo lice. Zdelo se je, da nad zemljo doni njegov glas in da z nebes angeli ponavljajo njegovo petje. Videlo se je otrokom, da slutijo po svoje, kaj pojó. Njemu se je poznalo, da popolnoma čuti globokost teh preprostih besedi, ki obsegajo v sebi rešitev vseh najtežjih vprašanj, kar jih tare človeka v solzni dolini.

Otroci so tiho odšli. Za njimi pa je vstopila županja sobrnih oči, prišla Janeza za roko in mu je gorko stisnila:

„Poslušala sem zunaj že pol ure. Bog vam plačaj! A povejte mi vendar, kako morete biti tako veseli. Svetnik ste; ne morem reči drugače.“

„Svetnik pač nisem, draga moja. Bog bo sodil, da bi se le srečno izšlo! Pravite, zakaj sem vedno vesel.

Božji dar je to, drugega odgovora ne vem. Mogoče vam pojasni marsikaj moje življenje. Pravico imate, da izveste, kako sem živel.“

„Kakšno pravico? Sam Bog vas je prinesel k nam. Vse nam gre zdaj po sreči. In moj ubogi Tonček, kako se je spremenil. Angel varuh naše hiše in vse vasi ste postali.“

„Lahko se pa vendar sodi, kako da nisem nič prihranil za stara leta. Sam sem videl prvo nedeljo pri cerkvi, da so me ljudje gledali po strani, in sem pa tja je padla beseda, mlad je zapravljaj, zakaj ni varčeval, dela naj,“ ji je posegel v besedo.

„Za božjo voljo, nikar tako ne govorite. Ljudje so neumni in vas niso poznali. Sedaj čujem povsod samo hvalo. Če vam damo pol premoženja, vas ne moremo preplačati. Samo stari oče — — —“

„Pustimo to! Če utegnate, pridite zvečer z možem k meni, da se kaj pomenimo.“

Županja je obljubila in odšla, da prinese kosilo. Sklenila je, da poskrbi za bolnika, kar bo le mogoče. Držala je obljubo. Popoldne je poslala po zdravnika, ki je rano obvezal in povedal, kako naj jo čistijo. Janez se je zahvaljeval za vse dobrote ne toliko županji kot Bogu v vneti molitvi. (Dalje)